

«Parsifal» Eesti laval

25. augustil etendub Noblessneri valukojas Richard Wagneri müsteerium «Parsifal», mida pole Eestis varem lavalaudadele toodud.

Andreas Sepp

andreas.sepp@tallinn2011.ee

Wagneri viimaseks ooperiks jäänud viis tundi kestev suurteos jõuab publiku ette neljal järjestikusel öhtul. Rahvusopera Estonia on selle ristitud aasta suurimaks sümboolsuseks.

«Kunagi eesti muusika ajaloos ei ole korraga esinenud samaaegselt nii palju nimekaid ja häid soliste kogu maailmast,» on Estonia projektijuht Rein Mikk «Parsifali» tutvustava pressikonverentsi avamisel silmnähtavalt uhke.

««Parsifali» tähtsusest räägib kas või see, et ühestki teisest ooperist pole kirjutatud nii palju analüüsi ja uurimusi,» rõhutab muusikaline juht ja dirigent Arvo Volmer ooperi erakordset mitmetähenduslikkust.

«Minu jaoks räägib kõnealune ooper väga olulistest asjadest nagu kaastunne, halvemaks ja paremaks muutumine, aga ka aktuaalsed sündmused Euroopas ja mujal maailmas, alustades näiteks Norrast.»

Volmeri hinnanguga tuleb nõustuda, sest ainest on «Parsifalile» muu hulgas andnud nii kristlik mütooloogia, budistlik õpetus kui ka Wagneri kaasmaalase Arthur Schopenhaueri filosoofia.

Ent mida tähendab see ooper kandvaid rolle esitavatele välisloolistidele?

Pole ühtegi teist nii filosoofilist ooperit

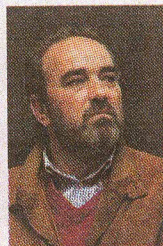
«Minul on olnud au esitada Gurnemanzi rolli umbes 40 korral kokku kaheksas eri lavastuses, mida on üsna palju,» kõneles **Manfred Hemm** Saksamaalt (Gurnemanz).

«Eriti meeldib mulle rolli puhul asjaolu, et minu osatäitja esitab mitte küll päris kõiki, kuid siiski paljusid juhtmotive.»

Naudin selle rolli juures ka

Irmgard Vilsmaier

Manfred Hemm

etenduse vaat et tuntuima fraasi «Aeg muutub ruumiks» esitamist.

Maailmas pole ühtegi teist nii filosoofilise sisuga ooperit kui Schopenhaueri mõtteid kasutava Wagneri «Parsifal».

Wagneri loomingust olen soovinud kehastada teise sama pika etenduse kogemiseks ka Hageni rolli ooperist «Jumalate hukk», kuid seda pole veel juhtunud.

Eraldi esiletoomist väärrib «Parsifali» puhul muidugi ka esinemispaigaks olev Noblessneri valukoda.

Lisaks meeldib mulle «Parsifali» plakatite kujundus, mida saab nautida üle kogu Tallinna.

Mul on väga hea meel, et plakatitel on näha lavakujunduses kasutatavaid hiiglaslikke torusid jt. tööstuslikke elemente.

Rõõmustav on näha, et «Parsifali» on võimalik lavastada ka sellises keskkonnas ja teha seda nii, et see annab ooperile teatava lisaväärtuse.»

Wagneri ooperid nõuavad vastupidavust

«Töö lavastaja Nicola Raabiga on seni olnud lõbus, kuna läksime süvitsi minu esitatava karakteri sisemusse,» sõnas **Irmgard Vilsmaier** Saksamaalt (Kundry).

«Mis puudutab lauluosa, siis see on olnud küllaltki raske. Kõik Wagneri ooperid nõuavad esitajatel palju ja selleks, et etendus õnnestuks, on ülilooline eelnevalt välja puhata.»

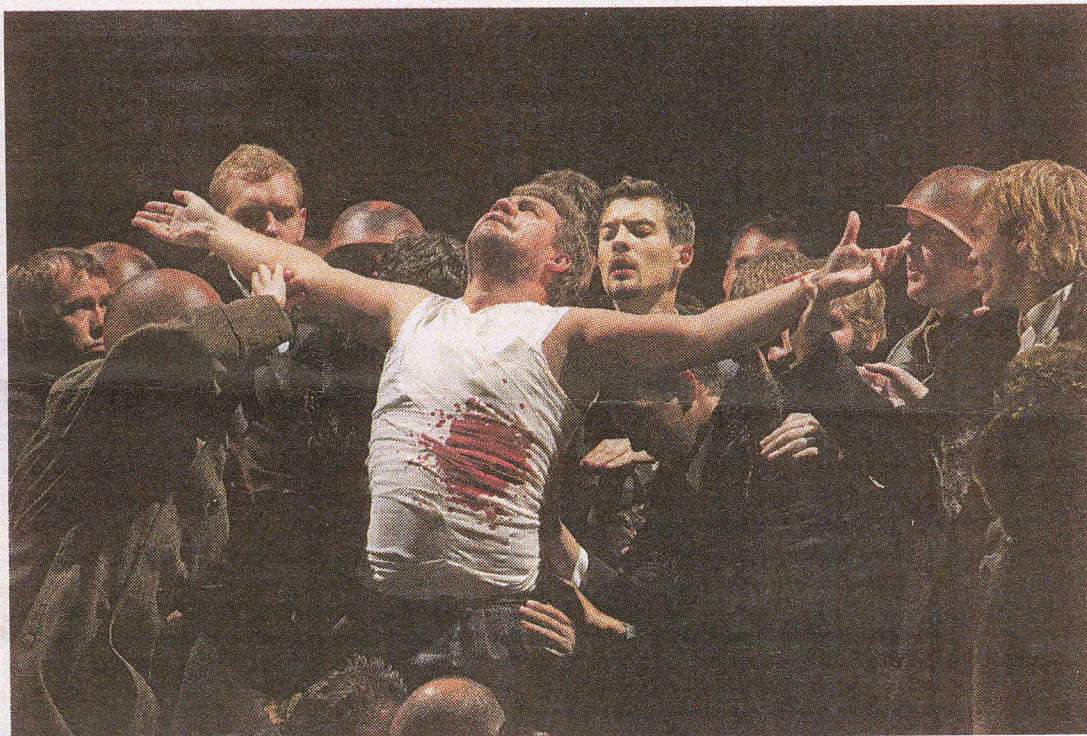
See on võrreldav sportlase eluga, vähemalt minu puhul.

Vastu tuleb pidada nii kehaliselt kui ka laulutehnika säilitamise osas.

Pärast iga etendust peab puhkama, «Parsifali» puhul saan seda teha terve päeva, et siis ülejäämisel päeval taas värskest lavale minna.

Tallinnas on väga tore taas tagasi olla, olen siin ju esinenud ka varem, laudes Wagneri ooperis «Tristan ja Isolde» Isolde osa.

Noblessner esinemispaigana toob mulle kummalisel kombel meelde lapsepõlve, mil käisin palju kirikutes laulmas.»

Nimitegelane ravib «Parsifali» lõppvaatuses Rauno Elpi (valges) kehastatava Amfortase odahaava.

Fotod: Stanislav Moshkov